

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Cena dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,30 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,89 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Drwęca“ Sp. z o. p. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tusto) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Drwęca“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XIV.

NOWEMIASTO-POMORZE CZWARTEK, DNIA 11 STYCZNIA 1934

NR. 4

Reforma Ligi Narodów.

Od dłuższego już czasu rozgrywa się na terenie międzynarodowym walka dyplomatyczna na tle Ligi Narodów i o Ligę. Na przeciwnych frontach stanęły wielkie mocarstwa europejskie, po jednej stronie Francja i po drugiej Włochy, mające za sobą Niemcy, Japonię i sympatię konserwatywnej Anglii. Francja natomiast opiera się poza Polską na całym szeregu mniejszych państw — z wyjątkiem faszystowskich Węgier, które stoją za Włochami. — Włochy skorzystały z usunięcia się z Ligi Japonii i Niemiec i przypuściły na nią generalny atak celem gruntownego jej przekształcenia. Dotychczas podstawową zasadą Ligi była **równość państw**. Atak Mussoliniego godzi właśnie w tę **równość międzynarodową**, gdyż dla niego najlepszymi się wydają **rzeczy t. zw. wielkich mocarstw czyli paktu czterech**. W tym samym kierunku idą Niemcy, którym nie odpowiada pakt Ligi i Konferencji Rozbrojeniowej, stojącej na **gruncie poszanowania traktatów**. To było powodem wystąpienia Niemiec z Ligi i Konferencji i to jest przyczyną gorącego ich pragnienia zburzenia tych paktów.

Tym dążeniom przeciwstawia się z całą stanowczością **Francja**, z min. spr. zagr. p. Paul-Boncour'em na czele. Jest ona za przeprowadzeniem zmian poszczególnych artykułów paktu Ligi, lecz nie **zgodzi się nigdy** na całkowitą reformę Ligi Narodów i **podważenie równości państw** na rzecz hegemonii kilku. Francja stoi na stanowisku, że nikomu nie wolno niczego przedsięwziąć, co by naruszało podstawy Ligi Narodów. Zdaje sobie jednak sprawę z tego, że wystąpienie Włoch z Ligi spowodowałoby zniknięcie z powierzchni vegetującego już tylko „węzła” państw, dlatego stara się dyplomatycznymi podrożami i wizytami zapobiec jej rozpadowi, uważając istnienie Ligi za konieczne. W akcji tej mocno popiera Francję Mała Ententa, która nie chce swoim kosztem wzmocnić na terenie międzynarodowym mocarstw wielkich. Poza tem państwa Małej Ententy rozumieją dobro Ligi, jako „gwarantki pokoju”, chociaż ta „gwarantka” mało już dzisiaj wrusza mocarstwa. Najlepszy dowód mamy w Japonii i w jej wojnach mandżurskich oraz w „rozbrojonych” Niemczech.

Na biernym stanowisku tymczasem stanęła Anglia, która sprawę reformy Ligi postawiła na dalszy plan swych działań politycznych i na później, chcąc przedtem jeszcze wybadac sentymenty mocarstw. Dlatego też generalny sekretarz Ligi, p. Avenol, odważył się przemawiać w Anglii do posłów parlamentu brytyjskiego w obronie tego międzynarodowego paktu. W przemówieniu zaznaczył, że świat nie ma wyboru między **Ligą Narodów, a jakimś lepszym systemem stosunków międzynarodowych, lecz tylko między Ligą a anarchią**. Dlatego każde państwo, niezależnie od swej potęgi, powinno stać na stanowisku utrzymania Ligi Narodów i niedopuszczenia do anarchii.

Z tego wynika to jedno przedewszystkiem, że stworzona po wojnie Liga Narodów, jako organ dla regulowania pokojowego stosunków między państwami świata, przechodzi również ciężkie przesilenie. A więc kryzys na wszystkich frontach.

Dyskusja nad elitą

rozpocznie się w czwartek.

Na czwartek, 11 bm. wyznaczone zostało posiedzenie sejmowej Komisji Konstytucyjnej. Na porządku dziennym dyskusja nad tezami ustrojowymi B. B.

Klub Narodowy określił już jasno swoje stanowisko w tej sprawie na poprzednim posiedzeniu, na którym deklarację imieniem Klubu złożył poseł Winiarski. Opozycyjne kluby lewicy mają powziąć decyzję w ciągu najbliższych dwóch dni i prawdopodobnie na czwartkowym posiedzeniu również złożą deklarację.

Odwołanie expose ministra spraw zagr. p. Becka.

Już od dłuższego czasu oczekiwano i dopominano się jakiegoś wyjaśnienia ze strony polskiego ministra spraw zagr. w sprawie obecnej naszej polityki zagranicznej, tembardziej, że rozgrywa się na arenie międzynarodowej walkę nader zagadnienia. Wreszcie doniesiono, że nastąpi ono w pierwszej połowie stycznia. Obecnie jednak biuro Senatu donosi, iż w związku z objęciem przewodnictwa w styczniowej radzie Ligi Narodów p. min. Beck zmuszony jest odłożyć swój wyjazd do Genewy.

P. P. Rosting i Papée w Warszawie.

Ostatnio przyjechali do Warszawy wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku Rosting oraz komisarz generalny Rzplitej Polskiej w Gdańsku, minister dr. Papée.

Rząd Chautempsa podał się do dymisji.

Paryż, 8. 1. W związku z olbrzymią aferą finansową we Francji, ujawniającą obecnie coraz to nowe rewelacje, Chautemps postanowił podać się do dymisji wraz z całym gabinetem i przy tej sposobności przeprowadzić w ciągu dnia dzisiejszego reorganizację gabinetu oraz zaprosić do współpracy w rządzie Herriota.

Listy gończe za więźniami brzeskimi.

Warszawa. Za więźniami brzeskimi, którzy wyjechali zagranicę, rozpisane zostały listy gończe z opisem wyglądu więźniów.

W drugiej połowie stycznia odbędzie się rozprawa w sprawie zabezpieczenia kosztów sądowych na nieruchomościach byłych więźniów brzeskich. Odsiadujący karę więźniowie brzescy otrzymali w więzieniu mokotowskim około 3000 życzeń noworocznych, a poseł Ciołkosz w Tarnowie otrzymał ponad 8000 powinszowań.

Zaręczyny córki p. Prezydenta Rzplitej.

Warszawa. Kancelarja Pana Prezydenta Rzplitej komunikuje, że córka Pana Prezydenta, pani Helena Zwiśłocka, wdowa po śp. Tadeuszu Zwiśłockim, pierwszym dyrektorem Państwowej Fabryki Związków Azotowych w Moście, zaręczyła się z p. inż. płk. Bobkowskim, dyrektorem Dyrekcji Kolei Państwowych w Krakowie.

Pielgrzymka z Pomorza do Rzymu.

W związku z wyznaczoną na dzień 11 marca 1934 r. kanonizacją błogosławionej Ludwicy de Marillac odbędzie się w Rzymie wszechświatowy zjazd Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo.

Rada Centralna Pań Miłosierdzia w Krakowie powzięła myśl połączenia zjazdu z uroczystą pielgrzymką Pań Miłosierdzia z całej Polski.

Koszta podróży z Krakowa do Rzymu i z powrotem przy udziale minimalnie 100 osób wyniosą 140 zł od osoby.

Blizsze szczegóły ukaza się wkrótce w prasie. Uprasza się o wczesne zgłoszenia do biura — Toruń, plac św. Jana 4 od godziny 11 do 14.

Niedbalstwo kierownictwa spowodowało straszną katastrofę w Oseku.

Praga, 8. 1. W obecności członków rządu, parlamentu, przedstawicieli władz i wielkich rzesz ludności odbył się dziś w Oseku pogrzeb 13 ofiar katastrofy w kopalni węgla. Na znak żałoby w czasie pogrzebu wstrzymany został w Pradze ruch na przeciąg 2 minut.

Prokurator, prowadzący śledztwo w sprawie katastrofy, postawił w stan oskarżenia generalnego dyrektora kopalni i 7 wyższych urzędników towarzystwa, do którego należy kopalnia w Oseku. Śledztwo wykazało, że środki ostrożności w kopalni były niedostateczne. Większość wymienionych urzędników została aresztowana.

Olbrzymi skandal finansowy we Francji.

Miljard franków zdefraudował kijowski żyd.

Paryż. Cała Francja wstrząśnięta została do głębi niesłychaną aferą oszukańczą, której głównym bohaterem jest niejaki Stawiński, rosyjski żyd — jak się okazuje. Początkowo wydawało się, że bezczelny żyd oszukał i obrabował z majątku jedynie obywateli francuskich, tysiące tych ciulaczy, których oszczędności stanowią o finansowej potędze Francji na świecie. — Teraz okazuje się, że oszustwa, których suma dochodzi do miljarða franków, dotknęły nie tylko Francuzów samych; — poszkodowani są magnaci węgierscy, banki szwajcarskie i angielskie, a także instytucje finansowe z innych krajów bałkańskich.

Stawiński fałszował obligacje kasowe małej miejsciny francuskiej Bayonne, stwarzając pozory olbrzymiego majątku i na tej podstawie otrzymywał dla „banku” pożyczki, papiery procentowe, obligacje państwowe, pełnomocnictwa — poprostu majątki, nieopatrznie dane mu do jego brudnych łap.

Aresztowania.

Śledztwo w sprawie afery Stawińskiego posuwa się naprzód. Wczoraj wieczorem otrzymano w Paryżu wiadomość o aresztowaniu deputowanego i mera miasta Bayonne, Garata.

Garat był przesłuchiwany przez całe popołudnie aż do godziny 20.45 przez sędziego śledczego. Wynikiem dochodzenia był nakaz natychmiastowego aresztowania go.

Redaktor dziennika „Midi”, Darius, w którego mieszkaniu dokonano rewizji, został wezwany do sędziego śledczego.

Blum wplątany w aferę.

Przywódca socjalistów francuskich Blum jest podobno również wplątany w aferę miliardowego oszustwa żyda Stawińskiego z Bayonne.

Rewizja w „La Volonte”.

W związku z aferą Stawińskiego dokonano rewizji w lokalu lewicowego dziennika „La Volonte” oraz w mieszkaniu prywatnym jej naczelnego redaktora, du Barry.

O dymisję skompromitowanych ministrów.

„Figaro” pisze: „Komunikat, który ukazał się po rozmowie min. Dalimier z premierem Chautemps, przynajmniej mu dobrą wiarę, ale uważa jednocześnie, iż mimo to powinien odpowiedzieć dymisją”.

Również radykalna „La Republique” domaga się ustąpienia min. Dalimiera.

Rejestr karny Stawińskiego.

Stawiński pochodzi z Rosji i jest żydem. Według dołączonych już prokuratorowi raportów policyjnych Stawiński urodził się w r. 1886 koło Kijowa. Był synem dentysty. Do Francji przybył wraz z rodziną w r. 1900. Karany był za złodziejstwa i oszustwa w r. 1912 i 1915. Odtąd też do dnia dzisiejszego oskarżony dziesiątki razy o wielkie oszustwa, korzystał stale dzięki tajemniczemu, niewyjaśnionemu dotąd protektorom z wolności prowizorycznej.

Suma popełnionych przez niego oszustw przekracza znacznie miliard franków i naraża także skarb państwa na poważne straty.

Stawiński został schwytany,

postrzelił się ciężko.

Organa służby bezpieczeństwa odnalazły głównego aferzystę Stawińskiego w jednej z will w miejscowości Chamonix. Gdy policja wtargnęła do willi, zauważyła, że drzwi jednego pokoju są zamknięte. Po bezskutecznym dobijaniu się do pokoju policja drzwi wyłamała. W tej samej chwili Stawiński, znajdujący się w tym pokoju, wystrzelił z rewolweru zranil się ciężko w głowę. Lekarze stwierdzają stan bardzo poważny.

Dziś o godz. 8-mej rano zasnęła w Bogu, zaopatrzona Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach nasza najukochańsza matka i babka

ś. p.

Paulina z Gęczów Nadolna

w 70 roku życia.

O czym donosi w smutku pogrążona

RODZINA.

Lubawa, Montowo, Nowemiasto, Wąbrzeźno, Omaha Nebraska.

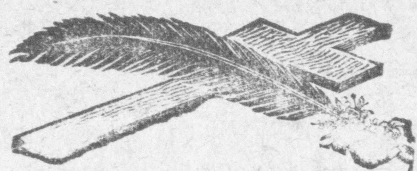
Wyprowadzenie zwłok do kościoła farnego w Lubawie odbędzie się w sobotę, dnia 13-go bm. o godz. 9-tej, poczem nastąpi pogrzeb.

Druki żałobne oraz wstęgi

**WYKONUJE
SZYBKO I TANIO**

„DRWĘCA“

**Drukarnia i Księgarnia
NOWEMIASTO.**

Dnia 9 bm. o północy, zmarł w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz troskliwy ojciec, brat, zięć, kuzyn i szwagier

ś. p.

Stanisław Raszkowski

przeżywszy lat 35.

O czym zawiadamiają w ciężkim smutku pogrążeni

żona z dziećmi i rodzina.

Targowisko, w styczniu 1934 r.

Eksportacja zwłok odbędzie się w niedzielę, dnia 14 bm. o godzinie 15-tej z domu żałoby, do kościoła paraf. w Samplawie. Pogrzeb w poniedziałek o godz. 10-tej.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Dziś rano o godz. 4,15 zakończyła żywot doczesny po krótkich cierpieniach, zaopatrzona Sakramentami św., nasza matka, babka, siostra, teściowa i ciotka

ś. p.

Apolonia z Doręskich Włoszczyńska

w niepełnie ukończonym 86 roku życia.

O czym donosi w imieniu stroskanej rodziny

Ks. M. Włoszczyński.
proboszcz.

Płowęż, Grudziądz, Poznań, Berlin, Widminn, Złotów, dn. 9. I. 34 r.

Ks. Ks. Konf. proszę o memento.

Eksportacja w piątek o godz. 4. Pogrzeb w sobotę, o godz. 10-tej

**Ladne małe
gospodarstwo**

około 6 mórg ogrodowej ziemi. Zabudowania jak nowe — dom mieszkalny masywny — 1 i pół klm. od Nowogomiasta — odpowiednie dla emeryta, rzemieślnika itd. na sprzedaż. Cena i wpłata według umowy.

Zgłoszenia przyjmuje

Bank Ludowy Nowemiasto.

Na kolendę

polecamy po niskich cenach

krzyże

lichtarze

kropidła.

„DRWĘCA“

**Drukarnia i Księgarnia
Nowemiasto.**

Mamęna sprzedaż
maszyny gospodarcze i narzędzia rolnicze.

Górski, Nawra.

Trzy lampowy
radjoapar

okazyjnie do nabycia.
Krasiński, zegarm., Lubawa.

Osiedliłam się
jako akuszerka w Turzy Wielkiej, dworzec, pow. Działdowo.
Leokadja Szalkowska.

Uczciwa służąca
potrzebna od 15 stycznia rb.
Drostowa, Lubawa.

Ucznia
syna z dobrego domu przyjmie od zaraz
**Drogerja Medycynalna
A. Zalewski, Nowemiasto.**

Od 1. IV. rb. potrzebuję
2 chłopów.
**Broża, Mikołajki
n. Marzęciami.**

FORMULARZE

poleca

Drukarnia „Drwęca“.

JARMARK na bydło i konie

odbędzie się w **KURZĘTNIKU** w **środe, dnia 17-go stycznia 1934 r.**

Kurlenda, sołtys.

Podaję Szanownej Publiczności Nowogomiasta i okolicy do łaskawej wiadomości, iż z dniem dzisiejszym **OTWIERAM**

**SKŁAD TOWARÓW KRÓTKICH
i galanterji**

w domu p. Piaseckiego ul. Kościelna 2.

Przez najniższe ceny oraz rzetelną obsługę będę moim usilnym staraniem w zupełności szan. odbiorców zadowolę pod każdym względem.

JAN PODWOJEWSKI,
Nowemiasto.

**NA BAL MASKOWY
Nowomiejskiego Klubu Sport.**

w Nowemmieście

na dzień 14-go stycznia 1934 r.

przyjeżdża zamiejscowa firma i wypożycza nowe oryginalne, nadzwyczaj śliczne kostiumy przy przystępnych cenach. Maski w różnych kolorach i inne przybory będą po bardzo niskich cenach do nabycia.

Zgłoszenia przyjmuje już w **piątek, dnia 12 stycznia 1934 r. od godz. 9-tej rano w „Hotelu Centralnym“.**

**Ochotn. Straż Pożarna
w Bratjanie**

urządza w **niedzielę, dn. 14 stycznia 1934 r. o godz. 5-tej po poł.** na sali p. Zakrzewskiego w Bratjanie **przedstawienie amatorskie p. t.**

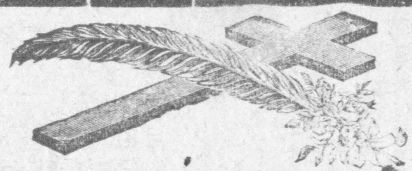
Mąż z grzeczności

wraz z **zabawą taneczną**, na które najuprzejmiej zaprasza **ZARZĄD.** W sobotę, d. 13-go stycznia rb. **próba generalna.**

TAPETY

w wielkim wyborze
— poleca —

Księgarnia „Drwęca“

W wtorek, dnia 9. I. rb. o północy zmarł po długich, ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., w 36 roku życia.

ś. p.

Stanisław Raszkowski

z Targowiska

długoletni wice-prezes Kółka Rolniczego w Samplawie.

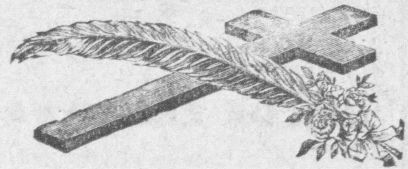
Zmarły był nam wszystkim drogim sąsiadem oraz koханym przyjacielem i kolegą; Kółko traci w nim niepowetowanego doradcę. Przedwczesnie nas opuścił, niech Cię P. Bóg wynagrodzi.

Niech odpoczywa w pokoju!

Kółko Rolnicze

Ks. Strehl, prezes. Witkowski, sekretarz. Maciołek, skarbnik.
Eksporta w niedzielę, 14. I. o godzinie 15-tej z domu żałoby do kościoła paraf. w Samplawie, pogrzeb w poniedziałek o godz. 10-tej.

Uprasza się, aby wszyscy Kółkowicze stawili się na oddanie ostatniej przysługi zacnemu Zmarłemu.

W wtorek, dnia 9. I. 1934 o północy zasnął w Panu po długich, ciężkich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św.

ś. p.

Stanisław Raszkowski

z Targowiska
prezes Parafjalnej Akcji Katolickiej.

W Zmarłym tracimy bardzo gorliwego członka i prezesa, który niestrudzenie okazywał zawsze wielkie poświęcenie dla spraw Akcji Kat. służąc w organizacjach katolickich chętną radą i pomocą. Niech Mu Bóg da Niebo za jego poświęcenie.

**Za Parafjalną Akcją Katolicką
ks. proboszcz Strehl.**

Samplawa, w styczniu 1934 r.

Eksporta odbędzie się w niedzielę, dnia 14. I. o godzinie 15-tej z domu żałoby, pogrzeb w poniedziałek o godzinie 10-tej.